

Informatieveiligheidscomité
kamer federale overheid

**BERAADSLAGING NR. 20/059 VAN 1 DECEMBER 2020, GEWIJZGD OP 6 JULI 2021,
BETREFFENDE DE MEDEDELING VAN PERSOONSgegevens DOOR DE FOD
MOBILITEIT AAN DE SOCIAAL INSPECTEURS EN CONTROLEURS VAN
“L’AGENCE POUR UNE VIE DE QUALITÉ” (AVIQ) IN HET KADER VAN HUN
DECRETALE OPDRACHTEN INZAKE SOCIALE CONTROLES**

Gelet op de wet van 15 augustus 2012 *houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator*, in het bijzonder artikel 35/1, §1, eerste lid;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 98;

Gelet op de aanvraag van l’Agence pour une Vie de Qualité;

Gelet op het rapport van de federale overheidsdienst Beleid en Ondersteuning;

Gelet op het verslag van de heer B. Preneel.

A. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. Recent werden een aantal bevoegdheden op het gebied van gezondheid en sociale steun overgedragen aan de regio’s, hetgeen een belangrijk keerpunt vormde in het beheer van de sociale beschermingsmechanismen van ons land. Meer in het bijzonder worden bepaalde bevoegdheden waarover de federale dienst FAMIFED beschikte, overgedragen aan verschillende regionale instellingen, waaronder “l’Agence pour une Vie de Qualité” (hierna “l’AViQ”). De algemene missie van de AViQ is bij te dragen aan de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en evaluatie van het beleid van de regering op het gebied van gezondheid, handicap en gezin, met als uiteindelijke doel het ondersteunen van een kwaliteitsvol leven voor alle inwoners van Wallonië in alle stadia van het leven.
2. De opdrachten van l’AViQ zijn vastgelegd in het Waalse decreet van 3 december 2015 *betreffende het Waals agentschap voor gezondheid, sociale bescherming, handicap en*

gezinnen en in het Waalse decreet van 8 februari 2018 betreffende het beheer en de betaling van gezinsbijslagen.

3. Sinds 1 januari 2019 heeft l'AViQ de bevoegdheid overgenomen om de modaliteiten van de gezinsbijslagen vast te leggen. Overeenkomstig voormeld decreet van 8 februari 2018 dient l'AViQ de toepassing van de reglementaire bepalingen inzake het beheer en de betaling van de gezinsbijslagen eveneens te controleren en na te gaan of er geen sprake is van sociale fraude. Deze controles worden uitgevoerd door sociaal inspecteurs of controleurs. Zij dienen bv. na te gaan of de aangifte van een éénoudergezin effectief overeenkomt met de realiteit.
4. In het kader van de uitvoering van deze controles op sociale fraude, wenst l'AViQ toegang tot bepaalde persoonsgegevens afkomstig van Dienst voor de Inschrijving van Voertuigen (DIV) van de FOD Mobiliteit. Deze gegevens zijn noodzakelijk om na te gaan of de begunstigde van een gezinsbijslag of een extra toelage wel degelijk voldoet aan de gestelde voorwaarden. Indien ten huize van een éénoudergezin een wagen wordt aangetroffen die op naam van een andere persoon staat, kan dit in voorkomend geval een aanwijzing zijn dat er sprake is van sociale fraude.
5. Het gaat meer bepaald om volgende gegevens aangaande de personen die worden onderworpen aan een sociale inspectie in het kader van gezinsbijslagen evenals de personen die worden verondersteld deel uit te maken van het huishouden:
 - de identiteit van de eigenaar van een wagen (voor een natuurlijk persoon: INSZ, naam, voornaam, adres; voor een onderneming: KBO-nr, benaming, adres);
 - de kentekengegevens (nummerplaat, type, de verschillende statuten van het kenteken);
 - de karakteristieken van de wagen (chassisnummer, model, klasse)
 -
6. De sociale controleurs en sociale inspecteurs hebben reeds toegang tot de gegevens doch de aanvragen verlopen thans noodgedwongen ofwel per schrijven ofwel in het kader van een verplaatsing door de sociaal inspecteur of controleur tot in het bureau van de DIV. L'AViQ verzoekt dan ook uitdrukkelijk voor haar sociaal inspecteurs en controleurs de toelating om de gegevens elektronisch te kunnen consulteren teneinde de tijd, de organisatie en het optreden van de sociaal inspecteurs en controleurs te optimaliseren. Dit zal hen meer bepaald toelaten om de betreffende gegevens te consulteren op het moment van hun bezoek aan de woonplaats van de gecontroleerde personen en hen onmiddellijk te confronteren met de beschikbare informatie.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID EN BEVOEGDHEID VAN HET COMITE

7. Krachtens artikel 35/1, §1, eerste lid van de wet van 15 augustus 2012 *houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator* vergt de mededeling van persoonsgegevens door overheidsdiensten en openbare instellingen van de federale overheid aan andere derden dan de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid*, een voorafgaande beraadslaging van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité, voor zover de

verwerkingsverantwoordelijken van de mededelende instantie en de ontvangende instanties, in uitvoering van artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*, niet tot een akkoord komen over de mededeling of minstens één van die verwerkingsverantwoordelijken om een beraadslaging verzoekt.

8. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat er geen protocol werd afgesloten en dat één van de betrokken partijen, l'AViQ, een aanvraag tot toelating heeft ingediend. Het Comité acht zich dan ook bevoegd om zich uit te spreken.

B. TEN GRONDE

B.1. VERANTWOORDINGSPLICHT

9. Overeenkomstig artikel 5.2 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming¹ (hierna 'AVG' genoemd) zijn de FOD Mobiliteit (mededelende instantie) en l'AViQ (ontvangende instantie) als verwerkingsverantwoordelijken verantwoordelijk voor het naleven van de beginselen van de AVG en moeten ze in staat zijn dit aan te tonen.
10. Het Informatieveiligheidscomité wijst erop dat de verantwoordelijke voor de verwerking een register van de verwerkingsactiviteiten die onder zijn verantwoordelijkheid plaatsvinden, moet bijhouden overeenkomstig de voorwaarden opgenomen in artikel 30 AVG.

B.2. RECHTMATIGHEID

11. Overeenkomstig art. 5.1 a) AVG moeten persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig is. Dit houdt in dat de beoogde verwerking een basis moet vinden in één van de rechtmatigheidsgronden vermeld in artikel 6 AVG.
12. Het Comité stelt vast dat de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen (art. 6.1 e) AVG). L'AViQ is een instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid dat bij voormeld decreet van het Waalse gewest van 3 december 2015 werd opgericht. Binnen het territorium waarvoor het de bevoegdheid heeft verkregen, staat het in voor het bepalen en het uitvoeren van het gezondheidsbeleid, het gezinsbeleid, het beleid inzake minder-validen, het bejaardenbeleid en de gezinsbijslagen (art. 8 van voormeld decreet van het Waalse gewest van 3 december 2015). De beoogde mededeling van persoonsgegevens moeten l'AViQ in staat stellen om haar decretale opdrachten inzake de gezinsbijslagen conform de toepasselijke regelgeving uit te voeren.
13. Gelet op het voorgaande, acht het Informatieveiligheidscomité de beoogde verwerking van persoonsgegevens rechtmatig.

B.3. DOELBINDING

14. Artikel 5.1 b) AVG laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden (principe van doelbinding). De

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden.

15. De mededeling van de persoonsgegevens wordt gevraagd om te controleren of personen die zich op een specifieke situatie beroepen om bepaalde gezinsbijslagen te ontvangen (bv. in het geval van een éénoudergezin), daadwerkelijk voldoen aan de voorwaarden. Het doel is dus om de basisvoorwaarden voor het recht op kinderbijslag te controleren, evenals de voorwaarden voor de toekenning van toeslagen.
16. De voorwaarde van een éénoudergezin voor specifieke bijslagen wordt opgelegd door diverse regelgeving, waaronder: art. 41, 42bis en 56bis, §2, van de Algemene wet op de kinderbijslag en de artikelen 11, 12 en 13, van het decreet van het Waals Gewest van 8 februari 2018 *betreffende het beheer en de betaling van de gezinsbijslagen*. Art. 85, §1, tweede alinea van het voormeld decreet van 8 februari 2018 bepaalt evenwel dat de betaling van de gezinsbijslag kan worden opgeschort bij ernstige en eensluidende aanwijzingen dat de door de sociaal verzekerde meegedeelde informatie om sociale uitkeringen te krijgen frauduleus is.
17. De sociaal inspecteurs en controleurs aangesteld door l'AViQ dienen, conform art. 111 van voormeld decreet van 8 februari 2018, te waken over de uitvoering van het decreet. Ze voeren verschillende soorten controles uit, meer bepaald controle van families op hun woonplaats en controle van sociale fraude. De inbreuken worden vastgesteld en gesanctioneerd overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek (art. 111, §2, eerste alinea van voormeld decreet van 8 februari 2018). De sociaal inspecteurs en controleurs beschikken over de bevoegdheden vermeld in de artikelen 23 tot 42 van het Sociaal Strafwetboek (art. 111, §2, tweede alinea).
18. In het kader van deze controles gaan ze na of er ernstige en eensluidende aanwijzingen zijn dat de door de sociaal verzekerde meegedeelde informatie om sociale uitkeringen te krijgen frauduleus is. In het geval van een éénoudergezin, kan de aanwezigheid van een voertuig op de naam van een andere persoon dan de ouder in kwestie een aanwijzing zijn van een metgezel of een metgezel die niet ingeschreven is op de woonplaats van de begunstigde van de gezinsbijslag. Hetzelfde geldt in het geval er verklaringen of getuigen zijn die het bestaan van een metgezel die in het bezit is van een wagen, bevestigen. Teneinde de identiteit van de eigenaar van een voertuig dat wordt aangetroffen bij de woonplaats van een éénoudergezin of dat wordt vermeld door getuigen of in verklaringen te verifiëren, wordt de toegang tot de gegevens van de DIV van de FOD Mobiliteit beoogd.
19. Gelet op het voorgaande acht het Informatieveiligheidscomité de doeleinden van de beoogde mededeling van persoonsgegevens als welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd.
20. Artikel 5.1 b) AVG stelt tevens dat persoonsgegevens niet verder mogen worden verwerkt op een met de oorspronkelijke doeleinden onverenigbare wijze. Om na te gaan of een doel van verdere verwerking verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld, moet de verwerkingsverantwoordelijke, nadat hij aan alle voorschriften inzake rechtmatigheid van de oorspronkelijke verwerking heeft voldaan, onder meer rekening houden met: een eventuele koppeling tussen die doeleinden en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking; het kader waarin de gegevens zijn verzameld; met name de redelijke verwachtingen van de betrokkenen op basis van hun verhouding met de

verwerkingsverantwoordelijke betreffende het verdere gebruik ervan; de aard van de persoonsgegevens; de gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen; en passende waarborgen bij zowel de oorspronkelijke als de voorgenomen verdere verwerkingen.²

21. De persoonsgegevens van de FOD Mobiliteit werden oorspronkelijk ingezameld in het kader van de wettelijke opdrachten van de FOD Mobiliteit met betrekking tot de inschrijving van de voertuigen en de organisatie van het repertorium van voertuigen, conform de bepalingen van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 *betreffende de inschrijving van voertuigen*. Art. 6, §2, van voormeld koninklijk besluit van 20 juli 2001 bepaalt dat de strafrechtelijke opsporing en vervolging van misdaden, wanbedrijven en overtredingen, één van de doeleinden van het repertorium van voertuigen is.
22. Bovendien bepaalt artikel 55 van het Sociaal Strafwetboek dat alle diensten van de Staat gehouden zijn aan de sociaal inspecteurs, op hun verzoek, alle inlichtingen te geven die laatstgenoemden nuttig achten voor het toezicht op de naleving van de wetgeving waarmee zij belast zijn, alsmede gelijk welke informatiedragers ter inzage over te leggen en kopieën ervan te verstrekken onder gelijk welke vorm.
23. Gelet op het voorgaande, stelt het Informatieveiligheidscomité vast dat, wat de mededeling van persoonsgegevens door de DIV van de FOD Mobiliteit betreft, er een voldoende koppeling is koppeling tussen de doeleinden van de oorspronkelijke inzameling en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking. Het Informatieveiligheidscomité is dan ook van oordeel dat het doel van de verdere verwerking verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens in kwestie aanvankelijk zijn verzameld.

B.4. PROPORTIONALITEIT

B.4.1. Minimale gegevensverwerking

24. Artikel 5.1 b) AVG stelt dat persoonsgegevens ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt moeten zijn (“minimale gegevensverwerking”).
25. De DIV-gegevens moeten de sociaal inspecteurs of controleurs in staat stellen om na te gaan of er ernstige en eensluidende aanwijzingen zijn dat de door de sociaal verzekerde meegedeelde informatie om sociale uitkeringen te krijgen frauduleus is. De aanvrager argumenteert de noodzaak als volgt:
 - de identiteit van de eigenaar van een wagen en de kentekengegevens: deze gegevens zijn noodzakelijk om kennis te nemen van de identiteit van de eigenaar van een voertuig waarvan de aanwezigheid voor de woonplaats van een persoon die wordt verdacht van sociale fraude, wordt vastgesteld evenals om te verifiëren of een voertuig dat zich permanent op de woonplaats van een persoon verdacht van fraude bevindt, toebehoort aan persoon die in het dossier voorkomt

² Overweging 50 van de AVG.

- de karakteristieken van de wagen: deze gegevens zijn noodzakelijk om te verifiëren of het voertuig dat door een sociaal verzekerde die wordt verdacht van sociale fraude wel degelijk diegene is die permanent wordt geparkeerd voor de woonplaats. Hierbij betreft het soms een professioneel voertuig van bv. een zelfstandige;

-

26. Gelet op het voorgaande, acht het Informatieveiligheidscomité de beoogde persoonsgegevens ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

B.4.2. Opslagbeperking

27. Aangaande de bewaringstermijn herinnert het Comité er aan dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is.

28. Het Informatieveiligheidscomité neemt akte van het feit dat de ontvangen persoonsgegevens zullen worden bewaard gedurende een bewaartijd van 10 jaar overeenkomstig artikel 2262, bis, §1, van het Burgerlijk Wetboek dat stelt dat alle persoonlijke vorderingen verjaren na verloop van tien jaar en overeenkomstig de omzendbrief AVIQ/DBF/31 van 28 april 2021 die stelt dat de gegevens van de dossiers betreffende de aanvragen voor gezinsbijslagen die aanleiding hebben gegeven tot minstens een betaling, evenals de boekhoudkundige of gelijkaardige stukken die het voorwerp hebben uitgemaakt van een fraude ten gevolge van frauduleuze handelingen of valse of bewust onvolledige verklaringen, moeten, voor zover de verjaring niet werd gestuit door de betrokkene, en voor zover de fraude niet werd ontdekt binnen een termijn zeven jaar, worden bewaard gedurende tien jaar te tellen van 31 december van het jaar waarin de rekeningen aan het Rekenhof werden overgemaakt, rekening houdend met het feit dat de uiterste datum voor het indienen van de rekeningen bij het Rekenhof vastligt op de datum van 30 juni die volgt op de handeling.

B.5. TRANSPARANTIE

29. Overeenkomstig art. 14 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming dient de verwerkingsverantwoordelijke bepaalde informatie betreffende de verwerking van persoonsgegevens die niet bij de betrokkene worden verkregen, aan de betrokkene te verstrekken. Deze informatie is niet noodzakelijk indien het verkrijgen of verstrekken van de gegevens uitdrukkelijk is voorgeschreven bij Unie- of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is en dat recht voorziet in passende maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen (art. 14.5 AVG), zoals *in casu* het geval is:

- artikel 111 van voormeld decreet van het Waals Gewest van 8 februari 2018, wat de uitvoering van de controle door de sociaal inspecteurs aangesteld door l'AViQ betreft; *en*

- artikel 55 van het Sociaal Strafwetboek, wat de inzameling van alle nuttige gegevens door de sociaal inspecteurs bij alle diensten van de Staat betreft;

30. Het Sociaal Strafwetboek voorziet bovendien uitdrukkelijk in de uitzonderingen op de transparantieplicht ingesteld door de AVG, meer bepaald in artikelen 100/14, 100/15, 100/16 en 100/17)

B.6. BEVEILIGING

31. Persoonsgegevens moeten door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging („integriteit en vertrouwelijkheid”).
32. L’AViQ verklaart dat het lid is van het netwerk van sociale zekerheid. Bijgevolg is het ertoe gehouden om de minimale veiligheidsnormen die gelden in de sector van de sociale zekerheid na te leven.
33. Het Informatieveiligheidscomité neemt akte van het feit dat de mededeling van de beoogde persoonsgegevens door de FOD Mobiliteit aan l’AViQ zal verlopen via de tussenkomst van de regionale dienstenintegrator BCED (Banque Carrefour d’échange de données). De sociaal inspecteurs en controleurs die toegang zullen hebben tot de gegevens, werden bij naam benoemd bij Besluit van de Waalse regering van 18 januari 2019 “*portant désignation des inspecteurs sociaux chargés du contrôle de l’application des dispositions réglementaires relatives au dispositif de gestion et de paiement des prestations familiales*”. In het kader van de toegang tot de gegevens zullen de sociaal inspecteurs en controleurs worden geïdentificeerd en geauthentiseerd aan de hand van hun elektronische identiteitskaart. Overeenkomstig artikel 58 van het Sociaal strafwetboek zijn de sociaal inspecteurs en controleurs ertoe gehouden het confidencieel karakter van de persoonsgegevens te verzekeren. Bovendien zijn ze overeenkomstig de Waalse Ambtenarencode tot vertrouwelijkheid gebonden.
34. Het Informatieveiligheidscomité neemt akte van het feit dat in geval van vastgestelde fraude de geconsulteerde gegevens van de DIV van de FOD Mobiliteit deel zullen uitmaken van het dossier en noodzakelijkerwijze aan volgende derden moeten worden meegedeeld:
- het kinderbijslagfonds waarbij de betrokkene is aangesloten en dat instaat voor het beheer en de administratieve opvolging van het dossier, inclusief de informatie in verband met mogelijke fraude.
 - het arbeidsauditoraat dat in geval van fraude een onderzoeksrapport ontvangt met inbegrip van de DIV-gegevens indien zij een element van het frauduleus dossier uitmaken (op basis van art. 54, 56 en 57 van het Sociaal strafwetboek)
 - de andere sociale inspectiediensten waarop art. 55 van het Sociaal Strafwetboek van toepassing is (eveneens op basis van art. 54, 56 en 57 van het Sociaal Strafwetboek).
35. Het Comité wijst erop dat artikel 35 AVG in bepaalde gevallen vereist dat de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling uitvoert van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens. Het Comité verwijst hieromtrent naar de ‘Richtsnoeren voor

gegevensbeschermingseffectbeoordelingen en bepaling of een verwerking "waarschijnlijk een hoog risico inhoudt" in de zin van Verordening 2016/679' van de Groep Gegevensbescherming Artikel 29 en de aanbeveling uit eigen beweging nr. 01/2018 van 28 februari 2018 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling en voorafgaande raadpleging .

- 36.** Indien uit deze beoordeling zou blijken dat bijkomende maatregelen moeten worden getroffen, dienen de betrokken partijen op eigen initiatief een aanvraag tot wijziging van onderhavige beraadslaging in. De mededeling van persoonsgegevens mag in voorkomend geval niet plaatsvinden totdat de vereiste toelating van het Comité is bekomen. Indien uit de gegevensbeschermingseffectbeoordeling zou blijken dat er een hoog residuair risico is, dient de aanvrager de beoogde gegevensverwerking voor te leggen aan de Gegevensbeschermingsautoriteit, overeenkomst art. 36.1 AVG.

Om deze redenen besluit

de kamer federale overheid van het Informatieveiligheidscomité

dat de mededeling van persoonsgegevens door de FOD Mobiliteit aan “l’Agence pour une Vie de Qualité” (AVIQ) toegestaan is, mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

Het Informatieveiligheidscomité wijst erop dat de verwerkingsverantwoordelijken gehouden zijn om overeenkomstig artikel 35 AVG een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren. Als uit die beoordeling zou blijken dat bijkomende maatregelen moeten worden getroffen om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te vrijwaren, dan zijn de partijen ertoe gehouden om de gewijzigde modaliteiten van de gegevensverwerking ter beraadslaging aan het Informatieveiligheidscomité voor te leggen.

B. PRENEEL

De zetel van de kamer federale overheid van het Informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de FOD Beleid en Ondersteuning, op volgend adres: Simon Bolivarlaan 30, 1000 Brussel.
